USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobců: **a) S. A., b) A. A.,** zastoupeni Mgr. Beatou Kaczynskou, advokátkou se sídlem Masarykovy sady 76/18, Český Těšín, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 5. 2018, č. j. OAM-960/ZA-ZA10-ZA10-2017 a č. j. OAM-961/ZA-ZA10-ZA10-2017, v řízení o kasačních stížnostech žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 6. 8. 2018, č. j. 62 Az 17/2018 – 41,

takto:

I. Kasační stížnosti **se odmítají** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobců, Mgr. Beatě Kaczynské, advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování žalobců v řízení o kasačních stížnostech ve výši 12 730 Kč. Tato částka jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Včas podanými kasačními stížnostmi se žalobci, jakožto stěžovatelé, domáhají zrušení shora označeného rozsudku (dále jen „napadený rozsudek“) Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byly zamítnuty jejich žaloby proti shora označeným rozhodnutím žalovaného. Rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 5. 2018, č. j. OAM-960/ZA-ZA10-ZA10-2017, bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatele a) a jeho nezletilé dcery, A. A., tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v rozhodném znění (dále jen „zákon o azylu“), neuděluje. Obdobně rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 5. 2018, č. j. OAM-961/ZA-ZA10-ZA10-2017, bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatelky b) tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu neuděluje.

[2] Z odůvodnění napadeného rozsudku plyne, že stěžovatelé podali žádosti o mezinárodní ochranu dne 21. 11. 2017. K žádostem uvedli, že jsou státními příslušníky

Arménské republiky, Stěžovatelka b) byla těhotná a do České republiky přiletěli dne 27. 9. 2016. Následně pokračovali do Německa, odkud však byli v rámci dublinského řízení transferováni zpět do České republiky, kam dorazili právě dne 21. 11. 2017. Oba jako důvod odchodu ze země původu uvedli problémy s příbuznými bývalé manželky (ve skutečnosti přítelkyně, jak bylo později upřesněno) stěžovatele a). Stěžovatel a) uvedl, že je v ohrožení života on i jeho manželka. Stěžovatelka b) uvedla, že ona osobně v Arménii potíže nemá, veškeré její potíže souvisejí s manželem. Při pohovoru k žádostem dne 24. 11. 2017 vypověděli, že jsou doma ohrožováni rodinou bývalé manželovy přítelkyně, která stěžovatelku b) jednou i fyzicky napadla, když její příslušníky vpustila do bytu, a že stěžovatele a) také několikrát napadla. Poté na auto, které řídil stěžovatel a), najel náklaďák a vytlačil jej z cesty; při nehodě zemřel jeden spolujezdec. Stěžovatel a) podal trestní oznámení; vzhledem k tomu, že mu rozbili auto a fyzicky jej napadli, vzal však trestní oznámení zpět. Dále se již na policii neobracel a se stěžovatelkou b) se rozhodli odjet z Arménie. V Německu má stěžovatelka b) sestru v azylovém řízení a stěžovatel a) bratrance. Ve správním spise je založen rodný list matričního úřadu Magistrátu města Havířova ze dne 19. 1. 2018 potvrzující narození A. A., jejímiž rodiči jsou stěžovatelé. Dále správní spis obsahuje také lékařský nález radiodiagnostického oddělení, NsP Havířov, ze dne 26. 3. 2018, o USG ledvin nezletilé dcery stěžovatelů s výsledkem: „*ledviny normálně uloženy, přiměřeného tvaru i velikosti, bez ložiskových změn, vpravo dnes d.s. bn., vlevo dilatace d.s. – panvička šíře 9 mm, kalichy do 7 mm; kontrola.*“

[3] Krajský soud v odůvodnění napadeného rozsudku uvedl, že správní spisy obsahují informace vztahující se k současné situaci v Arménii, a sice Informace OAMP – Arménie – Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 28. srpna 2017, Výroční zprávu Human Rights Watch 2018 – Arménie – ze dne 18. ledna 2018, informace MZV ČR č. j. 90855/2017-LPTP ze dne 14. února 2017 na téma možnosti obrátit se na policii v případě poškození způsobeného trestnou činností, možnosti podat stížnost na policii v případě její nečinnosti, a Zprávu mezinárodní organizace pro migraci – Údaje o zemi – Arménie 2017. Na jejich základě uzavřel, že v Arménii má podle tamního právního řádu oběť trestného činu možnost obrátit se na policii, nicméně výsledek a efektivita vyšetřování se v jednotlivých případech různí. Zdravotní péče pak sestává ze státem garantované bezplatné péče a dobrovolného individuálního zdravotního pojištění, přičemž nárok na bezplatné poskytnutí léků mají mj. také děti mladší sedmi let.

[4] Podle názoru krajského soudu nebyly splněny podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu. Stěžovateli tvrzená obava z potenciální újmy ze strany soukromých osob by mohla být důvodem pro udělení azylu pouze tehdy, pokud by orgány domovského státu, u nichž by se stěžovatelé skutečně domáhali poskytnutí ochrany, nebyly schopny ochranu před takovým jednáním poskytnout. V případě stěžovatelů však nejde o takový případ, neboť stěžovatel a) vzal trestní oznámení zpět a stěžovatelka b) se vůbec na policii či jiné státní orgány neobrátila.

[5] Pokud jde o humanitární azyl dle § 14 téhož zákona, zdůraznil krajský soud, že na udělení azylu z tohoto důvodu není právní nárok, neboť v tomto ohledu žalovaný rozhoduje na základě správního uvážení. Krajský soud v této souvislosti konstatoval, že žalovaný nevybočil z mezí správního uvážení a že k závěru o neudělení humanitárního azylu dospěl řádným procesním postupem. Žalovaný totiž náležitě přihlédl ke stěžovateli namítanému zdravotnímu stavu jejich dcery; nebylo však prokázáno, že by vyžadoval

pokračování
odbornou lékařskou péči, která by v Arménii nebyla dostupná. Případná nižší úroveň zdravotnických služeb v zemi původu stěžovatelů nemůže sama o sobě představovat důvod k udělení humanitárního azylu.

[6] Pokud jde o podmínky udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu, shledal krajský soud rozhodnutí žalovaného dostatečně a srozumitelně odůvodněným. Krajský soud v tomto ohledu zcela odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného, s nímž se ztotožnil.

[7] Stěžovatelé v kasačních stížnostech nejprve obecně odkázali na § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle kterého lze kasační stížnost podat také z důvodu tvrzené *„nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.“* Mají za to, že kasační stížnosti podstatně přesahují jejich vlastní zájmy, neboť se krajský soud dopustil hrubého pochybení, které mohlo mít dopad na jejich právní postavení. Stěžovatelé se ohrazují proti způsobu, jakým se krajský soud vypořádal s otázkou naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu; krajský soud v tomto směru napadený rozsudek nedostatečně odůvodnil, čímž jej zatížil vadou nepřezkoumatelnosti. Stěžovatelé odkazují na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57, z něhož dovozují, že původcem újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu může být taktéž soukromá osoba, nikoli pouze státní moc země původu žadatele. Krajský soud se k otázce obav stěžovatelů z pokračování útoků, kterým v zemi původu čelili ze strany bývalé družky stěžovatele a), vyjádřil pouze stručným odkazem na odůvodnění rozhodnutí žalovaného. Krajský soud své závěry blíže nerozvedl, v čemž stěžovatelé spatřují nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasačním stížnostem uvedl, že je patrné, že se krajský soud zabýval celým správním spisem a všemi žalobními námitkami. Lze souhlasit s tím, že krajský soud mj. odkázal na argumentaci podanou v rozhodnutí žalovaného, to však neznamená, že by se v ohledu doplňkové ochrany jednalo opomenutí žalobní námitky. Nejvyšší správní soud totiž ustáleně judikuje, že není nedostatkem odůvodnění soudního rozhodnutí, vyjadřuje-li ztotožnění s právní názorem žalovaného správního orgánu a odkazuje-li pro stručnost na odůvodnění napadeného rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130). Žalovaný má za to, že napadený rozsudek je přezkoumatelný a srozumitelný, a proto navrhl odmítnutí kasačních stížností pro nepřijatelnost, resp. jejich zamítnutí jakožto nedůvodných.

[9] Kasační stížnosti jsou přípustné.

[10] Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne pro nepřijatelnost kasační stížnost ve věci mezinárodní ochrany, nepřesahuje-li svým významem podstatně vlastní zájmy stěžovatele. Nejvyšší správní soud ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, uvedl typové situace, kdy výše uvedená podmínka přijatelnosti kasační stížnosti bude zpravidla splněna. „*O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu. 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To*

znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně. 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti."

[11] Kasační stížnosti jsou nepřijatelné.

[12] Vytýkají-li stěžovatelé krajskému soudu, že v odůvodnění napadeného rozsudku k otázce doplňkové ochrany toliko odkázal na rozhodnutí žalovaného a ztotožnil se s ním, pak v tomto postupu nelze bez dalšího spatřovat pochybení krajského soudu, neboť z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že „*je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou*" (k tomu viz např. rozsudky ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 15. 7. 2011, č. j. 5 Afs 80/2010 - 74, nebo ze dne 24. 1. 2014, č. j. 5 As 68/2013 – 29). Nejvyšší správní soud konstatuje, že posouzením podmínek pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu se žalovaný zabýval podrobně na str. 11 až 13 svého rozhodnutí ze dne 2. 5. 2018, č. j. OAM-960/ZA-ZA10-ZA10-2017, resp. na str. 8 až 11 svého rozhodnutí ze dne 2. 5. 2018, č. j. OAM-961/ZA-ZA10-ZA10-2017. Odkaz krajského soudu na takto podrobná odůvodnění nepovažuje Nejvyšší správní soud za nepřípustný.

[13] Pokud jde o otázku okruhu potenciálních původců vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu, lze stěžovatelům přisvědčit, že do něj spadají také soukromé osoby nenadané veřejnou mocí, jak ostatně Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008 – 57). Je ovšem třeba zdůraznit, že žalovaný tuto premisu nezpochybnil; dospěl toliko k závěru, že stěžovatelé [přesněji stěžovatel a)] nevyužili ochrany státní moci v zemi původu, a proto by ani v případě prokázání důvodných obav stěžovatelů z hrozby skutečného nebezpečí vážné újmy ve smyslu odkazovaného zákonného ustanovení nebyla naplněna další podmínka pro udělení doplňkové ochrany, a sice předchozí hledání ochrany u příslušných orgánů státní moci země původu stěžovatelů nebo prokázaná apriorní neefektivnost takového počínání (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2018, č. j. 4 Azs 77/2018 – 28).

[14] Nejvyšší správní soud dále nad rámec argumentace uplatněné v kasačních stížnostech uvádí, že neshledal ani jiné podmínky přijatelnosti kasačních stížností, a proto nezbývá než konstatovat, že kasační stížnosti svým významem podstatně nepřesahují

vlastní zájmy stěžovatelů. Kasační stížnosti jsou nepřijatelné, a Nejvyšší správní soud je proto odmítl v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s.

[15] Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 téhož zákona, podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

[16] Usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 2. 2019, č. j. 2 Azs 287/2018 – 47, byla zástupkyní stěžovatelů ustanovena Mgr. Beata Kaczynská, advokátka. V takovém případě platí hotové výdaje zástupkyně a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 9 ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Ustanovené zástupkyni náleží odměna za dva společné úkony právní služby dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb [advokátní tarif (dále jen „advokátní tarif“)], spočívající v přípravě zastoupení po ustanovení zástupkyně soudem [§ 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu] a v písemném podání ve věci samé – doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu]. Jedná se o společné úkony při zastupování obou stěžovatelů (srov. § 12 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovené zástupkyni tak náleží odměna za zastupování za dva společné úkony právní služby ve výši 9920 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bod 5 a s § 12 odst. 4 advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů ve výši 600 Kč spojená se dvěma společnými úkony právní služby (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Ustanovená zástupkyně doložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se částka přiznané odměny a náhrady hotových výdajů zvyšuje o 21%. Celkem tedy ustanovené zástupkyni náleží částka 12 730 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dní od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. dubna 2019

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu